

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/499/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115226642
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115226642.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: Y. o zaplatenie 378,79 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

1. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 80,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 20,50 eur od 26. 01. 2013 do zaplatenia, zo sumy 20,50 eur od 26. 02. 2013 do zaplatenia, zo sumy 20,50 eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, zo sumy 18,76 eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

3. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb uvedená v čl. 3 týkajúca sa zmluvnej pokuty v znení „V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 alebo 2 tohto Dodatku a následnej deaktivácie Služby je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti Účastníka o deaktiváciu Služby alebo ukončenie Zmluvy alebo tohto Dodatku v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta splatná okamihom doručenie žiadosti Účastníka Podniku.“ je neprijateľná a n e p l a t n á.

4. Súd žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom zo dňa 28. 09. 2015, doručeným tunajšiemu súdu dňa 30. 10. 2015, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 378,79 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 20,50 eur od 26. 01. 2013 do zaplatenia, zo sumy 25,49 eur od 26. 02. 2013 do zaplatenia, zo sumy 45,29 eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, zo sumy 38,56 eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % zo sumy 248,95 eur od 26. 02. 2014 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

Žalobca návrh odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 postúpil postupca Slovak Telekom, a.s. na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril dňa 19. 01. 2012 so žalovaným Zmluvu o poskytovaní verejných služieb. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie telekomunikačných služieb. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému telekomunikačné služby, špecifikované v zmluve za podmienok stanovených v zmluve a vo všeobecných podmienkach. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a v cenníku. Postupca vyúčtoval žalovanému cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade s platnými cenovými podmienkami postupcu. Postupca vystavil žalovanému vyúčtovacie faktúry, pričom postúpil

žalobcovi nasledovné pohľadávky na faktúrach: č. 7300094285 na sumu 20,50 eur so splatnosťou 25. 01. 2013, č. 7301192303 na sumu 25,49 eur so splatnosťou 25. 02. 2013, č. 7302322938 na sumu 45,29 eur so splatnosťou 25. 03. 2013, č. 7303455300 na sumu 38,56 eur so splatnosťou 25. 04. 2013, č. 7401326039 na sumu 248,95 eur so splatnosťou 25. 02. 2014. Pohľadávka žalobcu vo výške 378,79 eur nebola ku dňu spisania návrhu uhradená. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka má veriteľ pri omeškaní s úhradou dlžnej sumy právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, pričom výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Žalovanému bol návrh s prílohami doručený dňa 29. 01. 2016, k tomuto sa nevyjadril.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, pretože sa jedná o drobný spor, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom zo dňa 28. 09. 2015, Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19. 01. 2012, Dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19. 01. 2012, Všeobecnými podmienkami spoločnosti Slovak Telecom, a.s. na poskytovanie „verejnej telefónnej služby“, Cenníkom pre poskytovanie služieb spoločnosti Telekom, a.s., faktúrami č. 7401326039, č. 7300094285, č. 7303455300, č. 7302322938, č. 7301192303, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014, Prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, Pokusom o zmier zo dňa 19. 08. 2015, vyjadrením žalobcu zo dňa 10. 02. 2016, ako aj ostatným obsahom spisu. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania ani ich zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav.

Žalovaný s právnym predchodcom žalobcu uzatvoril dňa 19. 01. 2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb a toho istého dňa aj Dodatok k zmluve. V Dodatku sa žalovaný zaviazal využívať program „DATA SIM MI NEOB2“ a zotrvať v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu po dobu 24 mesiacov, pričom pre prípad porušenia zmluvných povinností sa žalovaný v bode 3. dodatku zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu 248,95 eur. Žalovaný nezaplatil poplatky za poskytnuté služby za obdobie 12/2012 do 4/2013 vyúčtované faktúrou č. 7300094285 na sumu 20,50 eur so splatnosťou 25. 01. 2013, faktúrou č. 7301192303 na sumu 25,49 eur so splatnosťou 25. 02. 2013, faktúrou č. 7302322938 na sumu 45,29 eur so splatnosťou 25. 03. 2013, faktúrou č. 7303455300 na sumu 38,56 eur so splatnosťou 25. 04. 2013. Žalovanému bola faktúrou č. 7401326039 so splatnosťou 25. 02. 2014 vyúčtovaná zmluvná pokuta v sume 248,95 eur. Spoločnosť Slovak Telecom, a.s. uzatvorila dňa 20. 11. 2014 so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom uvedenou zmluvou bola predmetná pohľadávka postúpená na spoločnosť žalobcu.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa / neprijateľná podmienka/. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo

mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Z vykonaného dokazovania vyvodil súd ten právny záver, že návrh je dôvodný len z časti. Právny predchodca žalobcu a žalovaný platne uzavreli zmluvu o poskytovaní verejných služieb, z ktorých právnomu predchodcovi žalobcu vyplývala povinnosť poskytovať žalovanému elektronické komunikačné služby, ktorú povinnosť si v rozhodnom období splnil, pričom žalovaný si svoju povinnosť, a síce uhrádzať právnomu predchodcovi žalobcu cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby, nesplnil v lehote splatnosti. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam považoval súd nárok žalobcu (ktorý je v konaní aktívne legitimovaným z dôvodu postúpenia pohľadávky) na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby vyúčtované vyššie uvedenými faktúrami v sume 80,26 eur (20,50 + 18,76 + 20,50 + 20,50) za dôvodný.

Ďalším nárokom tvoriacim faktúry a teda žalovanú sumu je suma predstavujúca poplatok za obmedzenie poskytovaných služieb z dôvodu neplatenia, ktorý si žalobca uplatňoval v sume 16,50 eur bez DPH vo faktúre č. 7302322938 a poplatok za prerušenie služby pre neplatenie, ktorý si uplatňoval vo výške 16,50 eur bez DPH vo faktúre č. 7303455300. Súd poukazuje na to, že žalobca fakturuje žalovanému poplatok za čiastočné obmedzenie/prerušenie poskytovaných služieb, čím dochádza k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, keďže predmetné úkony majú za následok obmedzený prístup účastníka k službám, teda účastník ako spotrebiteľ nemá možnosť využívať služby pôvodne mu poskytované žalobcom, teda žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný platiť sankciu za to, že poskytovateľ služieb mu už nebude dodávať všetky služby. Zaplatením poplatku za čiastočné obmedzenie/prerušenie poskytovaných služieb spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba, práve naopak bol mu znemožnený prístup k službám, preto má súd za to, že takéto dojednanie ohľadne poplatku za čiastočné obmedzenie/prerušenie poskytovaných služieb spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a že tento rozhodujúcej miere (ak nie až výlučne) predstavuje „skrytú“ sankciu pre spotrebiteľa za porušenie jeho povinností včas a riadne v súlade so zmluvou platiť úhrady za poskytnuté služby, ktorá podľa názoru súdu v neakceptovateľnom rozsahu prevyšuje takéto náklady a teda predstavuje tento poplatok možný jednorazový zdroj nie malého príjmu (zisku) dodávateľa na úkor spotrebiteľa. Výška tohto poplatku podľa názoru súdu výrazne prevyšuje výšku, ktorú možno označiť za primeranú o to viac, že v tomto prípade nejde o poplatok, ktorý súvisí s rozsahom využívania služieb dodávateľa spotrebiteľovi, o ktoré má spotrebiteľ záujem, ale o poplatok (stanovený jednostranne dodávateľom v ním vydanom cenníku) určený výlučne pre prípad porušenia zmluvných povinností spotrebiteľom. V tomto prípade uvedený poplatok je spojený výlučne s činnosťou žalobcu vykonávanou len v jeho záujme, a preto by tento mal pokrývať maximálne náklady žalobcu spojené s takouto činnosťou. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik záväzku žalovaného hradiť žalobcovi takéto druhy poplatkov v uvedených výškach. Zo žiadneho z priložených listinných dôkazov nevyplýva, že by si takéto poplatky práve za prerušenie služby - neplatenie a obmedzenie služby - neplatenie dojednali, prípadne ich výška. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal z akého dôvodu jeho právny predchodca účtoval žalovanému uvedené poplatky. V zmysle uvedeného súd nárok žalobcu vyplývajúci z poplatku za čiastočne obmedzenie/prerušenie poskytovaných služieb v celom rozsahu - 39,60 eur zamietol.

Ďalším žalobcom uplatňovaným nárokom bol nárok na zaplatenie sumy 9,98 eur (2x 4,9900 eur) za upomienky oneskorenej platby, ktoré boli vyúčtované faktúrou č. 7302322938 a č. 7301192303. V danom prípade je žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného je súd toho názoru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné

objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, ani ich odoslanie, či doručenie žalovanému, preto súd v tejto časti (9,98 eur) žalobu zamietol.

Zároveň súd žalobcovi priznal aj úroky z omeškania z jednotlivých faktúr odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej-ktorej faktúry, a to v žalobcom uplatnenej výške úrokov z omeškania, nakoľko boli uplatnené v súlade s § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalobca tak má popri dlžnej istine nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75 ročne, keď základná úroková sadzba ECB bola v období od 11. 07. 2012 do 07. 05. 2013 vo výške 0,75% .

Žalobca si návrhom spolu s istinou s príslušenstvom uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 248,95 eur s príslušenstvom.

Súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo k uzatvoreniu dodatku k zmluve o pripojení, na základe ktorého sa žalovaný v bode 3. dodatku zaviazal uhradiť v prípade porušenia niektorej zo zmluvných povinností zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur, pričom uvedené dojednanie bolo v znení: „V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 alebo 2 tohto Dodatku a následnej deaktivácie Služby je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti Účastníka o deaktiváciu Služby alebo ukončenie Zmluvy alebo tohto Dodatku v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta splatná okamihom doručenie žiadosti Účastníka Podniku.“

Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie výšky zmluvnej pokuty alebo spôsobu jej určenia.

Podľa článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 01. 01. 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka, konkrétne do jeho § 53 ods. 4 písm. k).

Niet pochybností o tom, že právny predchodca žalobcu v danej veci vystupuje ako dodávateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a dodatku. Súd dospel k záveru, že zmluva o poskytovaní verejných služieb a dodatok k nej majú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu a charakter zmluvy a dodatku bol teda právny predchodca žalobcu povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách upravenými v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník v § 53 ods. 4 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, pričom ich uvedenie v zmluve spája s právnym následkom ich neplatnosti.

Súd následne skúmal primeranosť zabezpečenia k významu zabezpečovanej zmluvnej povinnosti platiť riadne a včas za služby. O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou, nie sú žiadne pochybnosti. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. Z obsahu Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19. 01. 2012 v znení Dodatku zo dňa 19. 01. 2012 vyplýva, že jej text bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, bola vopred pripravená v podobe predbežne formulovanej, tzv. typovej zmluvy, pričom sa v nej označovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný účastnícky program a služby. Je nesporné, že žalovaný ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť

ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutého a predloženého fixne formulovaného dojednaní o zmluvnej pokute, prípadne dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, alebo aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, prípadne aby nebola dojednaná vôbec. Žalovaný ako spotrebiteľ totiž nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o poskytovaní verejných služieb a jej dodatku vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, mohol iba uvedenú zmluvu s dodatkom odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednaní o zmluvnej pokute, a preto predmetné zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté, pritom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo na žalobcovi ako právnom nástupcovi pôvodného dodávateľa. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

Podmienky, za ktorých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardnej zmluve poškodzujú žalovaného ako spotrebiteľa, keď pozornosti súdu tiež neuniklo, že pre prípad porušenia zmluvných povinností mobilného operátora ako dodávateľa (poskytovateľ) nie je v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb vôbec dojednaný prípadný nárok žalovaného ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom.

V danej veci zmluvnú pokutu treba považovať ako neprimeranú sankciu aj z hľadiska času, kedy dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatením sumy dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. 1 mesiac pred uplynutím doby viazanosti s prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať aj na to, že žalobca ako dodávateľ si vyhradil v zmluve aj právo na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta.

Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorého povinnosťou je zotrvať v zmluvnom vzťahu s mobilným operátorom po dobu 24 mesiacov a platiť riadne a včas cenu poskytnutých verejných elektronických komunikačných služieb. Takto dohodnutá zmluvná pokuta neobstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Podmienky, za ktorých právny predchodca žalobcu dohaduje zmluvnú pokutu v štandardnej zmluve, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa, spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, sú neakceptovateľné a neprijateľné v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná.

Žalovaný porušil zmluvu v prvom roku zmluvného vzťahu a teda sa môže javiť, že v jeho prípade obavy z poškodzovania spotrebiteľa nie sú namieste. Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva Doplnujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27. 11. 2008 č. 2007/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 Občianskeho súdneho poriadku) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej

povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by na viac nieslo riziko, že právneho predchodcu žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprímerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3, 4 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smerice).

Súdu je z úradnej činnosti známe, že obdobné dojednanie zmluvnej pokuty bolo viacerými rozhodnutiami všeobecných súdov judikované ako neprijateľná zmluvná podmienka, a to napríklad rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/104/2015 zo dňa 07. 07. 2015, rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k 4C/162/2011-28 zo dňa 06. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012 zo dňa 15. 03. 2012, rozsudkom Okresného súdu Rožňava č.k. 10C/104/2012 zo dňa 03. 09. 2014., Okresného súdu Trnava, sp. zn. 10C/127/2015 zo dňa 10. 11. 2015. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná. Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že žalobca v konaní predložil iba faktúru, ktorou bola vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur, pričom žiadnym dôkazom nepreukázal, že skutočne došlo k deaktivácii služby žalovanému.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností rozhodol súd ex offo v zmysle ustanovenia § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku o neprijateľnosti dojednania zmluvnej pokuty. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo právnomu predchodcovi a následne ani žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Súd preto návrh v časti o plnenie zmluvnej pokuty ako uplatnený v rozpore so zákonom vo výroku zamietol. Nakoľko žalobcovi nevzniklo právo na plnenie zmluvnej pokuty, nemohol sa žalovaný ani dostať do omeškania s týmto plnením, a teda žalobca nemá právo ani na úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty, a preto súd zamietol návrh aj v časti príslušenstva k zmluvnej pokute.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd považoval nárok žalobcu za odôvodnený len v časti o zaplatenie sumy 80,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 20,50 eur od 26. 01. 2013 do zaplatenia, zo sumy 20,50 eur od 26. 02. 2013 do zaplatenia, zo sumy 20,50 eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, zo sumy 18,76 eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia, a vo zvyšku návrh ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca bol úspešný v časti konania o zaplatenie sumy 80,26 eur s príslušenstvom a v časti konania o zaplatenie sumy 298,53 eur s príslušenstvom bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 21,19 % a hrubý úspech žalovaného v rozsahu 78,81 % a tým je daný prevažný čistý úspech žalovaného v rozsahu 57,62 %, čo v konečnom dôsledku znamená právo žalovaného na náhradu účelne vynaložených trov celého konania práve takýmto percentom. Nakoľko si však v konaní úspešnejší žalovaný právo na náhradu trov konania neuplatnil a ani mu v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Podľa § 209 O. s. p. súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205, aby chýbajúce náležitosti doplnil podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. (odmietnutie odvolania).

Ak aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolaciemu súdu. V takom prípade bude rovnako odvolanie odmietnuté.